

Утвърдил:

инж. Д. Илиев

*Директор на регионална инспекция по
околната среда и водите- Хасково*

ДОКЛАД

За извършена проверка на място по изпълнение на условията и сроковете в Комплексно разрешително № 41-Н1/2012г., издадено на ТЕЦ“Марица - 3”АД, гр. Димитровград

На основание Заповед № 28/2013г. на Директора на РИОСВ – Хасково и в изпълнение на утвърден от МОСВ План за контролната дейност на инспекцията през 2013г., в периода от 22.07.2013г. до 31.07.2013г. е извършена проверка на горивна инсталация инсталация над 50 MWth намираща се на работната площадка на ТЕЦ„Марица -3” АД, попадаща в обхвата на Приложение 4 на ЗООС. Дружеството е със седалище и адрес на управление: гр. Димитровград, промишлена зона, ЕИК126526421, представлявано от Петър Христов Петров – Изпълнителен директор.

I. Цел на проверката

Проверката се извършва във връзка с осъществяване на текущ контрол относно спазване изискванията на условията и сроковете в Комплексно разрешително № 41-Н1/2012г., издадено на ТЕЦ„Марица -3” АД.

II. Проверени инсталации и дейности:

- горивна инсталация инсталация над 50 MWth, включваща:
- котел ОР 380в(1бр.) за производство на електроенергия - 370 MWth;
- котли ПКМ-12(3 бр.) за производство на пара за собствени нужди-24 MWth (3 бр. котли по 8 MWth)
- изпълнение на условията и сроковете в Комплексно разрешително № 41-Н1/2012г.

III. Констатации от проверката:

При проверката беше проверено изпълнението на следните условия:

Условие 3.6. Условието е изпълнено. Изпълнена е рехабилитация на Горивна инсталация, като са редуцирани NO_x в димните газове, чрез рециркулация. Изградена е и е въведена в експлоатация СОИ към котел ОР – 380в.- разрешително за ползване от 26.09.2012 г.

Условие 4. Капацитет на инсталациите Условието се изпълнява. Разрешения капацитет не се превишава.

Условие 5. Управление на околната среда. Условието се изпълнява. Операторът прилага система за управление на околната среда, отговаряща на

изискванията на условията в КР. Изготвена е и се прилага програма за обучение на персонала. Проведените занятия се документират с протоколи. Прилагат се писмени инструкции за мониторинг на техническите и емисионни показатели. Операторът изготвя протоколи за несъответствия, където се записват причините и предприетите мерки за всеки конкретен случай. Протоколите се съхраняват в отдел "Инспекторат" и при съответните н-к цехове.

Условие 8. Използване на ресурси

Условие 8.1. Използване на вода. Условието се изпълнява. Разрешително № 1607/07.03.2006г. издадено от БД за водоползване на подземни води от ВС"Ябълково" и ВС"Марица" за производствени, хигиенни, противопожарни нужди и охлаждане е в процедура на изменение в частта „срок на действие". Водоползването на повърхностни води от р. Марица става на основание на разрешително №300125/10.10.2003г и решение №РР-737/06.08.2009г за удължаване срока на действието му до 2019г. издадено от БД. Сключен е договор с "В и К"ЕООД Димитровград за ползване на питейна вода. Не се надвишават посочените количества. Разработена е и се прилага инструкция за поддръжка на затворената циркулационна охладителна система за охлаждане на помпи, кондензатори и спомагателни съоръжения и оборотния цикъл на сгуропепелоизвоза. Разработена е и се прилага инструкция за експлоатация и поддръжка на технологичното оборудване в котелен и турбинен цех и ЦОС при работа на Горивна инсталация с номинална топлинна мощност над 50 MW. Монтирани са разходомери за отчитане на ползваните води при работа на инсталацията. Разработена е и се прилага инструкция за измерване/изчисляване и документиране на изразходваните количества вода при работа на Горивна инсталация с номинална топлинна мощност над 50 MW като се отчита обща месечна и годишна консумация. Разработена е и се прилага инструкция за следене на съответствието на изразходваните количества вода при работа на Горивна инсталация с номинална топлинна мощност над 50 MW. Резултатите се документират в оперативни журнали, дневник за дефекти и месечни отчети.

Условие 8.2. Енергия Условието се изпълнява. Консумираната електро- и топлоенергия се отчита, изготвят се тримесечни отчети. Прилагат се работни инструкции за поддръжка и експлоатация на основните консуматори на електро- и топлоенергия. Констатираните по време на експлоатация повреди се отразяват в "Дневник за дефекти" по цеховете. При планов ремонт обема на извършената дейност се отразява в протокол, намиращ се в ремонтен отдел. Разработена е и се прилага инструкция за извършване на ежесменни проверки на техническото състояние на топлопреносната мрежа, установяване на загуби и предприетите действия за тяхното отстраняване.

Условие 8.3. Използване на спомагателни материали и горива Условието се изпълнява. Отчитат се на полугодие. Прилагат се инструкции за измерване/изчисляване и документиране на използваните количества спомагателни материали и горива. Разработено е приложение – Методика за отчитане на количествата на спомагателните материали при обработката на водата за горивната инсталация. С нея се определят количествата използвани

сярна киселина, хидразин, натриева основа и натриев фосфат, а по приходни документи се определят количествата негасена вар, водород и амонячна вода. Съставените протоколи и отчети се съхраняват при лицето, отговорно за изпълнение на съответната дейност. Изготвят се формуляри за ежедневните ведомости, съдържащи необходимата информация за изготвяне на отчетната документация. Тя се обработва, попълват се необходимите таблици, формуляри и се предават на ръководител направление експлоатация за оценка на съответствието. При констатирано несъответствие се прави предложение за отстраняването му. Съставя се протокол за констатираните несъответствия и предприетите коригиращи действия за отстраняването им. Извършва се ежедневно проверка на нивомерните стъкла на резервоарите и мерниците за сярна киселина и натриева основа, ежедневно се извършва оглед на резервоарите и обваловките. НЦХ изготвя отчет на всяко тримесечие за отстранените пропуски, отбелязани в журнала за дефекти и ги предава на ръководител отдел „Инспекторат”. Извършва се контрол на метала и заварените съединения. Измерва се дебелина на метала най-малко в три точки, резултата /средно аритметичен/ се нанася в паспорт. Измерванията се извършват ежегодно. Изготвя се ежегоден протокол за резултатите и се предава на ръководител „Инспекторат”. Извършва се ежедневен оглед на тръбопроводите, по които се подават реагенти и се записва в дневника за дефекти, ако има констатирани пропуски.

Условие 9. Емисии в атмосферата. Условието се изпълнява. Като пречиствателни съоръжения се използват 2 бр. електрофилтри и СОИ. Изготвени са инструкции, съдържащи контролираните параметри, честота на мониторинг и вида на оборудването. За електрофилтрите се извършва мониторинг на всеки два часа. Резултатите се документират в оперативен дневник на БЦУ. За СОИ се контролират рН и ниво в абсорбера. Резултатите се отчитат на всеки час и се записват в Денонощна ведомост. Разработена е и се прилага инструкция за експлоатация и поддържане на оптимален работен режим на пречиствателните съоръжения. Извършва се мониторинг на пречиствателните съоръжения и се оценява съответствието на контролираните параметри. Не са регистрирани превишения на дебита на отпадъчните газове и превишения на НДЕ на контролираните замърсители при извършените контролни измервания на отпадъчните газове от К1 и в представените месечни доклади за извършени СНИ. Спазва се и средномесечната степен на десулфуризация 95%. От началото на 2013 г. не са регистрирани аварийни спираня на СОИ. Не са отвеждани емисии през изпускащо устройство К2. Всяка година в МОСВ и РИОСВ се представя информация за елегазовия прекъсвач 110kV на блок 120MW. Всички емисии се изпускат организирано. През м. февруари в РИОСВ – Хасково е получен сигнал за samozапалени въглищни фигури. При проверката на 28.02.2013 г. не са установени запалени въглищни огнища, операторът е предприел мерки съгласно инструкция за периодична оценка на наличието на източници на неорганизираните емисии на площадката. Дейността на производствената площадка не е свързана с генериране на миризми. До 22.07.2013 г. от АИС „Раковски”, гр. Димитровград са регистрирани 21 стойности, превишаващи ПС на СЧН от $350 \mu\text{g}/\text{m}^3$ и 1

стойност превишаваща ПС за СДН от $125 \mu\text{g}/\text{m}^3$. При 11 от регистрираните 21 превишения на СЧН за серен диоксид са налице данни за пренос на емисии от енергиен комплекс „Марица Изток“. След всички случаи на регистриране на две последователни стойности на серен диоксид превишаващи средночасовата стойност РИОСВ – Хасково е извършвала проверки на оператора. Независимо от данните за пренос на емисии от енергиен комплекс „Марица Изток“, след регистриране на първата/втората стойност операторът е предприемал мерки за намаляване на масовия поток, чрез изпълнение на мерките, съгласно съгласуваната с РИОСВ – Хасково схема за намаляване на масовия поток на серен диоксид /намалено е подаването на въглища и са включени ГМГ на природен газ, увеличена е степента на очистване на СОИ/. Мерките са документирани в оперативния журнал на ДИС. Извършват се СНИ на емисиите на вредни вещества в отпадъчните газове. Месечните и годишния доклади се представят в РИОСВ – Хасково. Не е превишено ограничението от 120 часа без функциониращи пречиствателни съоръжения. През 2012 г. операторът работи повече от 10 денонощия, без да извършва СНИ на емисиите на серен диоксид и азотни оксиди. След представянето на годишния доклад за извършените през 2012 г. СНИ на оператора е съставен акт. През 2013 г. котли №№1, 2 и 3 не са работили. СПИ се извършват от акредитирани лаборатории. Спазват се изискванията на чл. 22 от Наредба №6/26.03.1999 г. Годишните количества на замърсителите се определят и докладват, съгласно изискванията на Регламент №166/2006 г. Резултатите се документират и съхраняват. Разработен е и се прилага план за мониторинг при аномални режими на работа на инсталацията.

Условие 10. Емисии в отпадъчните води Условието се изпълнява, с изключение на условие 10.1.2.3.1. Операторът прилага инструкция за поддържане на оптимални стойности на технологичните параметри, осигуряващи оптимален режим на пречиствателните съоръжения. Извършва се мониторинг на работата на пречиствателните съоръжения в съответствие с определените контролирани параметри, честота на мониторинг и вид на оборудването за мониторинг. Изготвят се отчети, съдържащи констатираните несъответствия и предприети коригиращи действия. Водят се дневници за проверките на състоянието на канализационната мрежа, включително установяване на течове и предприемане на коригиращи действия за тяхното отстраняване. Във връзка с изпълнение на условие 10.1.2.1 е подадено заявление и е сключен предварителен договор за присъединяване с В и К Димитровград №19/25.06.2013 г. Проектирането ще се извърши от проектантски отдел на „Неохим“ АД, но поради отпуските още няма споразумение с „Неохим“ АД и не е възложено проектирането. Внесени са уведомления в община Димитровград и РИОСВ – Хасково. За неспазване на ИЕО е съставен акт на 27.06.2013 г. Няма данни за нарушаване на категорията на р. Марица в резултат на заустваните води. Няма допуснати аварийни ситуации и залпови замърсявания на р. Марица. Извършва се мониторинг на смесения поток отпадъчни води. Количествата се изчисляват в съответствие с инструкцията. Изготвят се протоколи за всяко несъответствие, в които се описват и коригиращите действия.

Условие 10.1.2.3.1. Условието не се изпълнява. Отвеждането на водите от продувката на циркулационната охладителна система, отпадъчните води от ВПИ след неутрализация на шахта и дъждовните води от въглищно стопанство, и от миене на производствените помещения в цех „Въглеподаване“ след утаяване единствено в затворена оборотна система (оборотен цикъл на производствените води) на сгуропепелоизвоза, на площадки за временно съхранение на отпадъци не е изпълнено – площадките не са изградени.

Условие 11. Управление на отпадъците.

Условие 11.2.4. Условието се изпълнява. Операторът събира образувания на площадката отпадък с код и наименование 20 01 21* - Флуоресцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак разделно, на закрито, на оградена и обозначена с табели площадка.

Условие 11.2.5. Условието се изпълнява. Операторът събира образуванията на площадката отпадъци с код и наименование: 13 01 10* - нехлорирани хидравлични масла на минерална основа; 13 02 05* - нехлорирани моторни, смазочни и масла за зъбни предавки на минерална основа; 13 03 07* - нехлорирани изолационни и топлопредаващи масла на минерална основа в специализирани съдове, които са затворени извън времето на извършване на манипулации, не допускат разливане и/или изтичане, изработени са от материали, не взаимодействат с отработените масла и са маркирани с надпис: “Отработени масла”, код и наименование на отпадъка, съгласно Наредба № 3/01.04.2004г. за класификация на отпадъците.

Условие 11.3.3. Условието се изпълнява. Опасните отпадъци, образувани от производствената дейност се съхраняват в добре затварящи се съдове, изготвени от материали, които не могат да взаимодействат с отпадъците. Съдовете са обозначени с добре видими надписи “опасен отпадък”, код и наименование на отпадъка, съгласно Наредба № 3/01.04.2004г. за класификация на отпадъците и в съответствие с изискванията на Глава II, Раздел III на Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и на опасни отпадъци.

Условие 11.3.6.1. На площадка № 73 се извършва предварително съхранение единствено на отпадък с код 10 01 05 и наименование: твърди отпадъци от реакции на основата на калций, получени при десулфуризация на отпадъчни газове. Останалите два отпадъка се депонират на сгуроотвал „Галдушки ливади“.

Условие 11.4.2.1. Условието не се изпълнява. Чрез хидравличен транспорт се транспортират отпадъците: 10 01 01 - Сгурия, шлака и дънна пепел от котли (с изключение на пепел от котли, упомената в 10 01 04*); 10 01 02 - Увлечена/летяща пепел от изгаряне на въглища до секция № 1 на сгуроотвал „Галдушки ливади“ за депониране, така както е записано в условие 11.6.2., което се отнася за периода до изпълнение на Условие 3.6.

Условие 11.6.2.1. Условието не се изпълнява. Не са предавани отпадъци за обезвреждане на депа, различни от секция № 1 на сгуроотвал “Галдушки ливади”, на която се извършва дейност с код D1, по Условие 11.6.2.

Условие 11.6.3. Условието не се изпълнява. Отпадъците се третира така както е записано в Условие 11.6.2. т.е. продължава депониране с код D1 на тези два отпадъка, в нарушение на условието.

Условие 11.6.3.1. Условието се изпълнява. Съществуващо депо за неопасни отпадъци - Сгуроотвал „Горен бюк” не се използва.

Условие 11.8.2. Условието не е изпълнено. Основното охарактеризиране на отпадъци е извършено през 2008 г. за сгурия и пепел от сгуроотвали „Горен бюк“ и „Галдушки ливади“ за изпълнение на Условие 11.1.2. от КР № 281-НО/2008 г. С писмо О-67 от 30.01.2013 г. в РИОСВ Хасково е представен доклад от Основно охарактеризиране на отпадъци, който бе изпратен за утвърждаване в ИАОС-София. Поради осъществено пробонабиране и анализ на отпадъците по неodobрен предварително план за вземане на проби докладът не е утвърден от ИАОС.

Условие 11.8.2.1. Условието не е изпълнено. Процедурата за основно охарактеризиране на отпадъците не е завършена.

Условие 13А.Опазване на подземните води от замърсяване Условието се изпълнява. Не се отвеждат пряко или непряко вредни и опасни вещества в подземните води. Прилага се инструкцията за периодична проверка за наличие на течове от тръбопроводи и оборудване. При констатиране на теч се съставя протокол. На определени места се съхраняват достатъчно количество подходящи сорбиращи материали за почистване в случай на разливи. Прилага се инструкцията, съдържаща мерки за отстраняване на разливи и/или изливания на вредни и опасни вещества върху производствената площадка (включително и в обвалованите зони). Не се допуска наличие на течности в резервоари, варели, тръбопроводи и др., при които са установени течове, до момента на отстраняване им. Товаро-разтоварните дейности се извършват на определените места. Извършва се собствен мониторинг на подземни води, резултатите се представят ежегодно в БД. Анализите се извършват в РЛ на ИАОС. Разработена е и се прилага инструкцията за периодична оценка на съответствието на концентрациите на вредни вещества в подземните води с определените в разрешителното. Резултатите от собствения мониторинг на подземни води се документират в протоколи. Представят се след получаване от лабораторията. Води се дневник за установяване и отстраняване на възникнали течове и разливи. Резултатите се документират, отбелязват се в дневника на дефектите и ежесечно се обобщават.

Условие 14.Предотвратяване и действия при аварии Условието се изпълнява. Разработен е и се спазва вътрешен аварийен план. Всяка аварийна ситуация се описва с аварийен протокол. През периода няма аварийни ситуации, оказващи въздействие върху здравето на населението и околната среда. Води се документация за наднормените емисии.

IV. Предписания, срокове за изпълнение, отговорници: Няма издадени предписания.

V. Съответствие, последващ контрол. За констатираните по време на проверката на обекта неизпълнения на условия: 10.1.2.3.1.; 11.4.2.1.; 11.6.2.1.; 11.6.3.; 11.8.2.; 11.8.2.1. е съставен АУАН № 45/16.09.2013г. Предстои издаване на наказателно постановление.